

kultura

Jaka Bregar ob kameri pri snemanju najnovejšega filma »Spomin«.

Slika: Jani Šporčić

Utrip našega življenja

Ob nagradi, ki jo je Jaka Bregar dobil na VII. festivalu amaterskega dokumentarnega filma

O delu fotofilmske sekcije DPD Svoboda Bežigrad in o priznanjih, ki jih skupina nenehno prejema, smo pred meseci že pisali. Že takrat smo poudarili, da ima za uspehe skupine največ zaslug njen mentor Jaka Bregar.

Na nedavno končanem VII. festivalu amaterskega dokumentarnega filma v Mariboru, ki sta ga priredila Kinoklub Maribor in Foto-kino zveza Slovenije, je prejel film Jaka Bregarja »Utrip« kar dve visoki priznanji: II. nagrado in srebrno medaljo za film in zlato medaljo za tonsko opremo. Ti nagradi mu prinašata resno kandidaturu za mojstra filma.

Jaka Bregar dela v klišarni Ljudske pravice, svoj prosti čas pa posveča največ prav amaterskemu filmu. V desetih letih je posnel več filmov, od katerih jih za »svoje prave filme« priznava le osam. Lotil se

je skoraj vseh vrst amaterskega filma, le z igranim se še ni poskusil. Njegovo delo sta dva animirana filma »Blaznica« in »Nogi«, trije znanstveni filmi »Dolgost življenja našega je kratka«, »Nekaj abstraktnega«, »Stara kitara« in trije dokumentarni filmi »Blatni vrh 72«, »Popoldne« in zadnji, s katerim je požel tudi največ uspeha, »Utrip«. Večino teh filmov je predstavil tudi na filmskem večeru, ki je bil v Bežigradski galeriji v okviru bežigradskih kulturnih dni.

S svojimi filmi Jaka izraža svoj pogled na svet in opozarja, da nas prehitel življenjski tempo kaj lahko pokopije. Prav film »Utrip« je tak zapis o delovnem dnevu občana X, ki ne more uiti neizprosному tempu. Pobeg v naravo je zaradi vsega, kar ga veže na sedanje življenje, nemogoč, zato le sanja o tem, kako in kje bi našel svoj notranji mir.

Poleg tega, da filmanje kot konjiček zahteva od ljubitelja kar precejšen kupček denarja za opremo in za filme, pa je tu še čas, saj traja kar štiri mesece do pol leta, da se izpelje ideja. Snemanja, pa mešanje kadrov in še marsikaj gre prav tako kot v pravem filmu, le da je bolj miniaturno.

Za vse filme, ki jih je posnel, je Jaka dobival razna priznanja na festivalih amaterskih filmov. Prvič je bil nagrajen leta 1968 na republiškem festivalu. Ko smo ga vprašali, katera nagrada mu je najljubša, se ni mogel odločiti. Vseh nagrad je vesel, niso pa cilj njegovega dela, ampak vzpodbuda za nove ideje; in tako je prav.

Jaka Bregar je prejel nagrado v Mariboru med 74 avtorji iz 23 klubov, ki so poslali kar 93 filmov. To pa je zares lep uspeh in želimo mu, da bi kmalu posnel še igrani film, tako da bo zbirka res popolna.

MARKO BRICHTA

BEŽIGRAJSKA GALERIJA

Razstavlja Gabrijela Žugel

Letošnji dan žena je občinska Zveza kulturnih organizacij počastila z razstavo olj in akvarelov akademske slikarke Gabrijela Žugel, članice bežigradske sekcije DSLU.

Gabrijela Žugel predstavlja v Bežigradski galeriji izbor svojih del, ki so nastajala v zadnjih treh desetletjih. Obiskovalci si lahko ogledajo 16 olj in 12 akvarelov, samih pokrajinskih motivov, od ožjih, slovenskih, pa do jugoslovanskih in celo Chicaga.

Slikarka se je rodila v Mariboru, kjer je tudi maturirala na učiteljskišči, nato pa jo je pot zanesla v Zagreb, kjer je hkrati študirala na likovni akademiji in filozofski fakulteti. Že takrat se je vključila v vrste naprednih študentov in se udeleževala pouličnih demonstracij. Ko se je začela vojna, so jo zaprli ustaši, a se je rešila v partizane in kot borka dočkala osvoboditev.

Škoda je, da je med vojno propadlo skoraj vse, kar je do takrat ustvarila. Talent in volja pa sta ostala in začela je spet znova. Slikala je portrete, tihožitja, vedute in pejzaže. Vseskozi pa je njena največja ljubezen akvarel. Ta najiskrenejša likovna izpoved jo je spremljala prav v vseh obdobjih, slikarskega razvoja. Z akvareli je na hitro beležila vtise in navdihe, ki jih je doživljala na potovanjih po svetu, saj sta z možem diplomatom prekrizarila skoraj ves svet.

Leta 1954 je prejela 1. in 2. nagrado v ZDA na razstavi North Chicago's Artists, razstavljalja je tudi v Franciji, pri nas pa največkrat v Ljubljani poleg številnih razstav po Sloveniji in Jugoslaviji.

Sola v Chicagu, ki jo je slikarka naslikala leta 1954 v oljni tehniki.

»Magda« v Šentjakobu in Beričevem

Premiera dramske skupine Kulturnega društva Šentjakob

Dneve okrog 23. marca, ko je imela dramska skupina v Šentjakobu premiero nove igre, bi lahko poimenovali kar »šentjakobski kulturni vikend«. Trikrat so Šentjakobčani in okoličani napolnili dvorano, da bi si ogledali igri v desetih slikah, ki jo je po Remčevi »Magdi« priredil in zrealiziral bežigradski režiser Roman Novelli. V glavnih vlogah so nastopili Majda Medveškova kot Magda, Marko Mivšek kot Pavel in Brane Kapun kot Peter.

Zgodba govori o dekletu s podeželja, ki pride iskat delo v mesto, pa jo nesrečna naključja pahnejo na kriva pota. Njena ljubezen pa ves čas niha med Pavlom, ki je bil njen prvi zavetnik v mestu in ji tudi našel zaposlitev, in Petrom, ljubljenskim fantom, ki je iz vasi prišel za njo v mesto, ker ni mogel živeti brez nje. Zgodba se vendar srečno konča in Magda se s Petrom vrne domov.

Že naslednjo nedeljo so se Šentjakobčani predstavili v Beričevem,

kjer se je tudi nabralo precej gledalcev. Dogovarjajo se še za več gostovanj, med drugim tudi v Savljah in Ihanu.

Mladi igralci zaslužijo vsekakor pohvalo za trud, ki so ga vložili v igro. Pozna se jim sicer, da razen Eli Medveškove, ki je dobro odigrala svojo stransko vlogo, nimajo še dovolj izkušenj in rutine. Pa vendar, pomembno je predvsem to, da dramsko delo v šentjakobskem društvu napreduje in da lahko povsem zagotovo v prihodnosti pričakujemo še kaj novega.

M. B.

Natečaj za sprejem učencev in gojencev v vojaške šole

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo razpisuje natečaj za sprejem učencev in gojencev v naslednje vojaške šole:

- Letalsko splošno srednjo vojaško šolo »Maršal Tito« v Mostarju
- Splošno srednjo vojaško šolo »Bratstvo i jedinstvo« v Beogradu
- splošno srednjo vojaško šolo »Ivo Lola Ribar« v Zagrebu
- Splošno srednjo vojaško šolo »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani
- Srednjo vojaško šolo rodov kopenske vojske v Sarajevu
- Tehniško srednjo vojaško šolo kopenske vojske v Zagrebu
- Letalskotehniško srednjo šolo v Rajlovcu
- Mornariško tehniško srednjo šolo v Splitu
- Intendantsko srednjo vojaško šolo v Sarajevu

1. Za učence 1. in 3. razreda splošnih srednjih vojaških šol (prej vojaških gimnazij):

- Letalske splošne srednje vojaške šole »Maršal Tito« v Mostarju
- Splošne srednje vojaške šole »Bratstvo i jedinstvo« v Beogradu
- Splošne srednje vojaške šole »Ivo Lola Ribar« v Zagrebu
- Splošne srednje vojaške šole »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani (samo za učence s področja SR Slovenije)

2. Za gojence 1. in 3. letnika srednjih vojaških šol rodov in služb (prej srednjih vojaških šol):

- Srednje vojaške šole rodov kopenske vojske v Sarajevu (smeri: pehota, artiljerija, artiljerijsko-raketne enote protizračne obrambe, oklepne enote, inženirstvo, zveze in ABK obramba)
- Tehniške srednje vojaške šole kopenske vojske v Zagrebu (smeri: strojniška, elektrotehniška, prometna in kemijskotehniška)
- Letalskotehniške srednje vojaške šole v Rajlovcu (smeri: strojnutehniška, elektrotehniška, elektronskotehniška in telekomunikacije)
- Mornariškotehniške srednje vojaške šole v Splitu
- Intendantske srednje vojaške šole v Sarajevu in
- Sanitetne srednje vojaške šole v Novem Sadu

POGOJI NATEČAJA

Natečaja se lahko udeležijo fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

a) splošni pogoji

- da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila pristojna vojaška zdravniška komisija.
- da niso sodno kaznovani in da niso v kazenskem postopku.
- da imajo priporočilo o moralnopolitičnih kvalitetah za šolanje in službovanje v oboroženih silah in
- da imajo soglasje staršev - skrbnikov;

b) posebni pogoji

1. Kandidati za 1. razred
 - da so rojeni leta 1963 ali kasneje,
 - učenci, ki obiskujejo 8. razred osemletke, morajo 7. razred imeti končan z najmanj dobrim uspehom; tisti, ki so osemletko že zaključili, morajo z 8. razred imeti najmanj dober uspeh.
 - učenci, ki imajo v 7. oziroma 8. razredu dober uspeh, morajo v tem razredu imeti v matematiki, fiziki in kemiji najmanj oceno dobro;

2. Kandidati za 3. razred
 - da so rojeni leta 1961 ali kasneje,
 - učenci, ki obiskujejo 2. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, morajo imeti 1. razred končan z najmanj dobrim uspehom; tisti ki so 2. razred že končali, morajo tudi za ta razred imeti najmanj dober uspeh.

- učenci, ki imajo v 1. in 2. razredu dober uspeh, morajo v tem razredu v matematiki, fiziki in kemiji imeti najmanj oceno dobro.

Če se bo za kako izmed navedenih šol prijavilo iz posameznih socialističnih republik in pokrajin veliko število kandidatov, določenega števila kandidatov iz tiste republike ali pokrajine ne bodo poklicali na specialistični zdravniški pregled in jih tudi ne bodo sprejeli v šolo.

UDELEŽBA NA NATEČAJU

Kandidati, ki se želijo udeležiti natečaja, naj proučijo, kolkovano s 4 dinarji, pošljejo upravnemu organu za ljudsko obrambo pri Skupščini mesta Ljubljane. Prošnji je treba napisati na obrazcu, ki se dobi pri omejenem organu.

Prošnji je treba priložiti:

- učenci 8. razreda potrjen prepis spričevala z ocenami po predmetih za 6. in 7. razred, medtem ko kandidati, ki so osemletko že končali, priložijo potrjen prepis spričevala z ocenami po predmetih za 7. in 8. razred.
- učenci 2. razreda potrjen prepis spričevala z ocenami po predmetih za 1. razred, medtem ko učenci, ki so že končali 2. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, priložijo potrjen prepis spričevala z ocenami po predmetih za 1. in 2. razred.
- potrdilo o uspehih po predmetih v polletju razreda, ki ga obiskujejo.
- potrjen prepis izpiska iz rojstne matične knjige.

Na področju SR Slovenije je natečaj razpisan od 15. marca 1979. Zadnji rok za dostavo prošnji je 20. marec 1979.

ŠOLANJE, PRAVICE IN OBVEZNOSTI UČENCEV IN GOJENCEV

V splošnih srednjih vojaških šolah in srednjih vojaških šolah rodov in služb se bo pouk začel 1. septembra 1979 in trajal štiri leta oziroma dve leti.

Med šolanjem bodo učenci in gojenci stanovali v internatu in imeli na stroške finančnega načrta Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravico do: stanovanja, hrane, obleke, obutve, šolskih potrebščin, učbenikov, zdravstvenega varstva, denarnega nadomestila za prevoz do doma in nazaj ob polletnih in letnih počitnicah ter do mesečnih denarnih prejemkov.

Učenci Letalske splošne srednje vojaške šole »Maršal Tito« bodo v času šolanja poleg učenja po rednem programu leteli po programu jadrnanja-letanja z jadrnimi in motornimi letali z dvojnimi komandami, po končanem šolanju pa bodo nadaljevali šolanje v letalski vojaški akademiji.

Učenci splošnih srednjih vojaških šol bodo po končani šoli nadaljevali šolanje v vojaški akademiji rodov kopenske vojske in intendantske službe, po potrebi pa tudi v drugih vojaških akademijah.

Gojenci srednjih vojaških šol rodov in služb bodo po končanem šolanju dobili čin aktivnega vodnika ustreznega rodu ali službe. Učenci oziroma gojenci bodo morali po končanem šolanju ostati v službi JLA toliko časa, kolikor je to določeno v Zakonu o službovanju v oboroženih silah.

Medsebojne obveznosti učencev oziroma gojencev in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo bodo urejene s pogodbo. Z njo bo urejeno tudi nadomestilo za stroške šolanja (stroški za hrano, stanovanje v internatu in mesečni denarni prejemki) za primer, če učenec oziroma gojenec po svoji krivdi ne bi izpolnil obveznosti.

- Vsi neposredno zainteresirani učenci lahko vse informacije in navsote v zvezi z vpisom v te šole dobijo pri svetovalcu za vojaške šole in obrambne poklice pri upravi za ljudsko obrambo skupščine mesta Ljubljane, Mačkova 1, III. nadstropje, soba 75, vsako sredo od 8. do 17. ure.